

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тачка 17. Устава Републике Србије према којој Република Србија уређује и обезбеђује друге односе од интереса за Републику Србију, у складу са Уставом и у одредби члана 141. став 2. Устава према којој се о Војсци Србије доноси закон.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлог за доношење овог закона је потреба усклађивања важећих решења са искуствима у практичној примени Закона о Војсци Србије и усаглашавања са променама у правном систему Републике Србије извршеним након ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 101/10 - др. закон, 10/15 и 88/15 - УС), отклањање уочених правних празнина и непрецизности у појединим решењима које стварају тешкоће у тумачењу одредаба закона. Предложеним изменама и допунама стварају се услови за обезбеђење повољнијег положаја професионалних припадника Војске Србије, посебно професионалних војника, као и подофицира и официра који су у служби на одређено време, прецизније дефинисање статуса цивилних лица на служби у Војсци Србије, ближе уређивање постојећих и успостављање нових врста стања у служби официра и подофицира.

Циљ који треба постићи доношењем овог закона је ефикасније руковођење и обезбеђивање ефикасног функционисања Војске Србије, уз истовремено стварање услова за побољшање положаја професионалних припадника Војске Србије.

Доношење овог закона је неопходно, јер предложена правна решења представљају законодавну материју и не могу бити уређена и усклађена подзаконским актима за извршење Закона о Војсци Србије.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Нацрта закона предлаже се измена члана 6. ради додатног прецизирања шта се сматра службом у Војсци Србије, имајући у виду да послове државне управе у Министарству одбране, поред државних службеника и намештеника и професионалних војних лица обављају и цивилна лица на служби у Војсци Србије.

Чланом 2. Нацрта закона предлажу се измене члана 18. ради прецизирања појединих овлашћења министра одбране и њиховог спровођења. Истовремено је предложено да министар одбране доноси аката о пријему припадника страних оружаних снага у војнообразовне институције ради њиховог школовања и усавршавања, што до сада није било предвиђено.

Чланом 3. Нацрта закона предлажу се измене члана 19. ради прецизирања појединих овлашћења начелника Генералштаба Војске Србије. Истовремено је предложено да начелник Генералштаба може упутити професионалне припаднике Војске Србије на усавршавање у оквиру Војске Србије, што до сада није било предвиђено.

Чланом 4. Нацрта закона предлаже се допуна члана 33. у ставу 2. прописивањем да се за време ратног и ванредног стања Војска може попуњавати и материјалним средствима која јој власници ствари ставе на располагање. Предложеном допуном се омогућава да се уведу у евиденцију и користе за извршење задатака материјална средства која држављани Републике Србије и страни држављани ставе на располагање, а након употребе врате власнику или задуже у материјално књиговодство јединице или установе. Овим би се побољшала попуна опремом за извршење додељених задатака коју јединице и установе Војске Србије не поседују или им недостаје.

Чланом 5. Нацрта закона предлаже се измена члана 34. ради усаглашавања са предложеним изменама у другим законским одредбама (чл. 6. и 72б), а које се односе на уређивање појма распоређивања професионалних припадника Војске Србије.

Чланом 6. Нацрта закона предлаже се измена члана 41. став 2. ради стварања повољнијих услова за произвођење у чин потпоручника подофицира који је стекао одговарајуће високо образовање.

Чланом 7. Нацрта закона предлаже се измена члана 42. ст. 3. и 4. у циљу обезбеђења повољнијег положаја професионалних војника, подофицира и официра на служби у Војсци Србије на одређено време, подизањем старосне границе до које се може обнављати уговор о раду, која за поједина формацијска места или одређене специјалности представља испуњење услова за одлазак у пензију сходно прописима којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Чланом 8. Нацрта закона предлаже се измена члана 45. став 2. како би се кадетима, за које након завршетка школовања надлежна војнолекарска комисија оцени да нису здравствено способни за обављање дужности официра у Војсци Србије, омогућио пријем на службу у својству цивилног лица без јавног конкурса.

Чланом 9. Нацрта закона врши се додавање новог члана 47а, којим се прописује да официри и подофицири могу преко Министарства одбране набављати кратко ватрено оружје и муницију, а да ће начин држања и располагања овим оружјем уредити министар одбране. Истовремено се ствара основ за вођење евиденције о поднетим захтевима и издатим дозволама за набављање, држање и ношење овог оружја и утврђује се њен садржај, уз прописивање услова под којим се подаци из евиденције могу уступити овлашћеним органима или лицима.

Чл. 10, 11. и 12. Нацрта закона врши се усаглашавање законских решења из члана 53, 53а и 53б са одредбама новог Закона о полицији који прописује да полиција предузима полицијске мере и радње и полицијска овлашћења, односно

први пут је регулисано да овлашћена службена лица примењују полицијске мере и радње. Имајући у виду да службена лица Војне полиције у поступању према запосленима у Министарству одбране и припадницима Војске Србије имају обавезе и овлашћења у складу са законом којим се уређује полиција и прописима донетим на основу тог закона, било је потребно усаглашавање наведених одредби.

Чланом 13. Нацрта закона предлаже се измена члана 56. тачке 2) тако да официр мора провести најмање четири године у чину поручника да би стекао услов да буде унапређен у непосредно виши чин, са циљем да се продужавањем времена задржавања на почетним дужностима омогући већи степен стручне оспособљености за обављање виших дужности у Војсци Србије.

Чланом 14. Нацрта закона врши се допуна члана 58. како би се норма ускладила са праксом која је показала да није целисходно да се за постављење лица на формацијско места вишег чина израђују листе кандидата, јер такве листе често није могуће формирати или њихово формирање губи смисао због специфичности службе и прописаних ограничења.

Чланом 15. Нацрта закона врши се допуна члана 67. тако што се додавањем новог стања у служби официра и подофицира - „у стању мировања”, омогућава разрешавање од дужности лица по чијем је захтеву донето решење о мировању, као и да се упражњено формацијско место попуни постављањем другог лица.

Чланом 16. Нацрта закона врши се измена члана 69. став 6. како би се отклонио пропуст уочен у важећој одредби услед којег је цивилним лицима на служби у Војсци Србије ускраћена могућност заступања, односно постављења на формацијским местима професионалних војних лица у Министарству одбране. Новим решењем у ставу 7. овог члана омогућено је и официрима и подофицирима са одговарајућим образовањем да буду постављени, односно да на формацијским местима заступају цивилно лице на служби у Војсци Србије, као и на радним местима државног службеника или намештеника. Истовремено, изменом у ставу 2. уважава се чињеница да поред чина и положајне групе елементи формацијског места садрже и друге елементе специфичне за систематизацију радних места утврђених формацијом (нпр. номенклатурна ознака и дужност).

Чланом 17. Нацрта закона врши се допуна члана 72. како би се омогућило упућивање професионалних војних лица, по потреби службе, у други државни орган или правно лице.

Чланом 18. Нацрта закона врши се измена члана 72а ради стварања могућности да се професионални припадници Војске Србије могу ангажовати у структурама међународних организација и регионалних иницијатива и без закљученог међународног уговора. Министар одбране може одобрити такво ангажовање уколико није у супротности са потребама службе, а међународна организација или регионална иницијатива намеравају да закључе уговор са ангажованим лицем, које у том случају, не остварује права која проистичу из службе у Војсци Србије

Чланом 19. Нацрта закона врши се додавање новог члана 72в, којим се прописује могућност распоређивање официра и подофицира у току службе из једне организационе јединице у другу због постављења на друге дужности, приликом чега се не мења место службовања, чиме је направљена разлика у односу на премештање официра које је ограничено на пет премештаја.

Чланом 20. Нацрта закона врши се измена члана 74. ради прецизнијег уређивања школовање и усавршавање професионалних припадника Војске Србије, дефинисањем појма школовања уз рад и уређивањем статуса лица која су упућена на школовање, односно усавршавање.

Чланом 21. Нацрта закона врши се додавање новог члана 76а којим се ближе уређују услови под којима професионалном војном лицу мирују права и обавезе по основу службе.

Чланом 22. Нацрта закона врши се измена члана 80. како би се омогућило да разлике у финансијским средствима која су уложена у школовање, усавршавање или специјализацију појединих професионалних припадника Војске Србије буду од утицаја на разлику у времену које су они обавезни да проведу на служби у Војсци Србије након завршетка школовања, усавршавања или специјализације.

Чланом 23. Нацрта закона врши се измена члана 90. како би уредила плата, накнаде и друга новчана примања професионалних војних лица привремено упућених у други државни орган или правно лице.

Чланом 24. Нацрта закона врши се измена члана 90а како би се створио основ за упућивање професионалних припадника Војске Србије на рад у иностранство ради извршавања обавеза преузетих уговором закљученим између домаћег и иностраног правног лица, уколико је извршење таквог уговора у интересу Републике Србије.

Чланом 25. Нацрта закона врши се измена члана 92. како би се накнада трошкова за исхрану у току рада и регрес за годишњи одмор усагласили са одредбама закона којим се уређују плате у јавном сектору. Истовремено се уводи накнада дела трошкова у вези са решавањем стамбеног питања корисницима субвенционисаног стамбеног кредита.

Чланом 26. Нацрта закона врши се измена члана 95. којим се ближе уређују плате и друга примања професионалних војних лица у циљу усаглашавања са одредбама закона којим се уређују плате у јавном сектору.

Чланом 27. Нацрта закона врши се допуна члана 97. став 2. и прецизира се да је медицина рада надлежне војноздравствене установе орган овлашћен да врши процену и даје мишљење на којим је формацијским местима радно време потребно скратити сразмерно штетном утицају услова рада на здравље и способност лица које такву дужност обавља, а које ни применом заштитних мера не може бити у потпуности заштићено

Чланом 28. Нацрта закона врши се измена члана 104. и усаглашавање начина коришћења годишњег одмора са одредбама општих прописа о раду.

Чланом 29. Нацрта закона врши се измена члана 107. став 2. ради стварања основа за коришћење плаћеног одсуства за опоравак лица која обављају послове на којима су изложени посебним напорима и повећаним ризицима.

Чланом 30. Нацрта закона врши се измена члана 110. којом је прописано да се официру санитетске службе у звању специјалисте или доктора медицинских наука, официру у звању наставника – доктора наука на служби на Универзитету одбране и официру у научном звању до 65 година живота, а имајући у виду да њихова стручна знања доприносе усавршавању млађих лекара, млађих наставника, односно научних радника и доприносе континуитету у квалитету пружања здравствене заштите, реализације наставе, односно научних или истраживачких пројеката у области одбране. Смањује се старосна граница за престанак службе официра и подофицира са правом на старосну пензију без стављања на располагање, уколико то налажу потребе службе. Истовремено се врши усаглашавање појединих решења са одредбама прописа о пензијском и инвалидском осигурању.

Чланом 31. Нацрта закона предлаже се брисање тачке 3) у ставу 3. члана 112. имајући у виду да се професионална војна лица у радном односу на одређено време оцењују редовно за цео период за који је закључен уговор о раду, због чега их није могуће два пута узастопно неповољно оценити.

Чланом 32. Нацрта закона врши се измена члана 119. и утврђују се разлози и услови за престанак службе професионалних војних лица за време ратног стања.

Чланом 33. Нацрта закона врши се измена члана 120. тако што се прецизира где се објављује јавни конкурс Министарства одбране за пријем цивилних лица на служби у Војсци Србије. Изменом у ставу 3. омогућава се пријем без јавног конкурса на службу у Војсци Србије лицима која су запослена у јавним установама и другим јавним службама.

Чланом 34. Нацрта закона врши се додавање новог члана 120а ради усаглашавања са законом којим се уређује заштита података о личности и стварања законског основа за вођење евиденције која садржи личне податке лица која су заинтересована за пријем на службу у Војсци Србије.

Чланом 35. Нацрта закона предлаже се измена члана 121, јер према важећем решењу министар одбране, на предлог начелника Генералштаба Војске Србије, одређује формацијска места на која се без јавног конкурса може примити лице на служби у Војсци Србије. Предложеном изменом, омогућава се да министар одбране то може учинити, без предлога начелника Генералштаба, када је реч о специфичним формацијским местима ван Војске Србије, односно у Министарству одбране.

Чланом 36. Нацрта закона врши се измена члана 123. став 3. како би се отклонила постојећа правна празнина и омогућило министру одбране да пропише висину трошкова поновног полагања стручног испита и обавезу вођења евиденције о војним службеницима који су полагали посебан стручни испит.

Чланом 37. Нацрта закона врши се измена члана 125. како би се омогућило додатно вредновање при избору за пријем у службу у својству цивилног лица на служби у Војсци Србије супружницима и члановима породице погинулих, умрлих, премештених професионалних војних лица, као и деци палих бораца.

Чланом 38. Нацрта закона врши се измена назива појмова у члану 127. ради усаглашавања са одредбама закона којим се уређују плате у јавном сектору.

Чланом 39. Нацрта закона врши се измена члана 129. ради отклањања недоумица које је изазивала формулација из тачке 4) овог члана, односно прецизира се које су две неповољне оцене услов за престанак службе цивилном лицу у Војсци Србије без његове сагласности.

Чланом 40. Нацрта закона врши се измена члана 131. ради усклађивања разлога за престанак службе цивилног лица у на служби у Војсци Србије по сили закона због навршених 65 година живота са одредбама општих прописа о раду.

Чланом 41. Нацрта закона врши се измена члана 133. и усклађивање са Законом о изменама и допунама Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС”, број 10/15), када је брисањем члана 132. укинута могућност да цивилном лицу у Војсци Србије више може престати служба по потреби службе.

Чланом 42. Нацрта закона врши се измена посебне одредбе члана 134. којом се омогућава да се на војне службенике и војне намештенике примењују одредбе чл. 16, 17, 22, 23, 24 и 25. овог закона, које се односе на професионална војна лица, а омогућена је и примена чл. 84. и 86. важећег закона.

Чланом 43. Нацрта закона врши се измена посебне одредбе члана 141. став 2. како би начелнику Генералштаба омогућило да одреди и друга лица која нису на дужности старешине јединица, команди и установа да решавају у управним стварима, јер према важећем решењу у јединицама и командама у којима је место начелника остало упражњено, није се могло одредити лице надлежно за одлучивање у првостепеном управном поступку.

Чланом 44. Нацрта закона врши се измена члана 163. став 3. како би се омогућило да судије поротници Вишег војног дисциплинског суда, поред професионалних војних лица могу бити и цивилна лица са завршеним правним факултетом и положеним правосудним испитом на служби ум Војсци Србије.

Чланом 45. Нацрта закона врши се измена члана 167. став 1. ради усаглашавања са одлуком Уставног суда („Службени гласник РС”, број 88/15 – УС), којим је део ове одредбе оцењен неуставним.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Средства за спровођење овог закона обезбеђена су Законом о буџету РС за 2017. годину и накнадним изменама (закључно са 17.11.2017. године) на Разделу 18, у оквиру Програма 1703 – Операције и функционисање МО и ВС у укупном износу (све функције и сви извори финансирања) од 64.446.023.404 динара на програмским активностима: 001 – Функционисање МО и ВС – 21.364.330.000 динара, 0002 – Мултинационалне операције - 1.518.739.000 динара, 0003 – Администрација и управљање – 34.343.085.000 динара, 0004 – Ванредне ситуације – 1.025.503.000 динара, 005 - Изградња и одржавање стамбеног простора (Буџетски фонд за финансирање стамбених потреба професионалних припадника Војске Србије и запослених у МО) – 427.837.000 динара, 0006 – Унапређење стања у области наоружања и војне опреме и одржавање средстава (Буџетски фонд за наоружање и војну опрему) – 3.668.761.000 динара, 0007 – Унапређење стања у области војног образовања и војне научноистраживачке делатности (Буџетски фонд за потребе војног образовања и војне научноистраживачке делатности) – 183.543.000 динара и 0008 – Функционисање система специјалних веза (Буџетски фонд за потребе система специјалних веза) – 478.312.000 динара, и пројектима: 4001 – Попуна ратних материјалних резерви – 240.000.000 динара, 5002 – Гасификација комплекса у ТРЗ Чачак – 33.988.000 динара, 5004 – Модернизација школско-борбених авиона – 540.913.000 динара, 4002 – Стамбено кредитирање (Буџетски фонд за финансирање стамбених потреба професионалних припадника Војске Србије и запослених у МО) - 612.000.000 динара и четири накнадно уведена пројекта у укупном износу од 9.012.404 динара.

Средства за спровођење овог закона у 2018. и 2019. години биће планирана у оквиру лимита које Министарство финансија одреди за раздео Министарства одбране.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се доношење овог закона по хитном поступку у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст), јер је неопходна хитна примена одредаба којима се уређује упућивање по потреби службе професионалних припадника Војске Србије у други државни орган или правно лице, одобрење за њихово ангажовања у структурама међународних организација и регионалних иницијатива без закљученог посебног међународног уговора, као и да се могу упутити на рад у иностранство ради извршавања обавеза преузетих (комерцијалним) уговорима закљученим између домаћег и иностраног правног лица, уколико је извршење таквог уговора у интересу Републике Србије.